



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. X. Quædam dilemmata formantur, Sectario breviter proponenda, & in
illius principiis insolubilia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

facit hæc conclusio secundi syllogismi, Ergo Catholici committunt idololatriam per cultum imaginum. Neque tertii syllogismi, Ergo Catholici docentes peccata remitti per Sacerdotem errant contra fidem.

Secundò, responderi potest ad eundem, vel alium quemlibet Sectarii syllogismum, hoc modo: Transeat totum: Nihil ad rem de qua disputatur. Non enim potes tuum syllogismum, sive totam ejus formam mihi in Scriptura exhibere, cum tamen ex integra & legitima ejus forma dependeat veritas tuæ conclusionis, quam vis esse de fide, quod non potest expressè in Scripturis exhiberi.

Tertiò, retundi potest quodlibet Sectarii argumentum cujus singulæ partes in Scriptura non continentur, Respondendo (si velis) ad singulas propositiones hoc modo: *Nego majorem, secundum Scripturas*, hoc est, sive Major sit vera, sive falsa, parum refert, quia illa non est veritas fidei, cum apertè in Scripturis non contineatur, quod ad omnem veritatem fidei requirunt Sectarii. Eadem ratione procedendo. *Nego minorem, Nego consequentiam, secundum Scripturas*. Quia nec minor, nec consequens, nec legitima ejus ex Antecedente illatio in verbo Dei expressè revelatur.

XV. Si clamet Adversarius, Majorem, Minorem, aut consequentiam esse claram, esse legitimam &c. Responde, Est clara Tibi, transeat; Est clara Scripturis, nego: Ego autem in negotio Fidei non debeo Tibi, sed Scripturis Fidem adhibere, cum in questione fidei sola Scriptura sit iudex & regula infallibilis, uti ipse profiteris.

XVI. Si forte Adversarius ulterius contendat, Majorè, & Minorem posse ostendi ex Scripturis, de hoc ne litem intricatam moveas, Responde, sed quomodo probas Scripturam cogitasse de illa conclusione inde inferenda, cum illa in Scripturis non legatur, imò nec ullus SS. Patrum in terminis eam conclusionem ex illis præmissis intulerit. Ergo tu mihi pro articulo fidei obtrudis unam conclusionem ex tuo tantum cerebro fabricatam, quam non scimus aut Scripturæ, aut ulli Patrum unquam in mentem venisse. An non vides quàm longè à tuo proposito & scopo aberras, dum conaris tua somnia, & illationes extra Scripturam formatas, pro puro Dei verbo nobis venditare?

Si urgeat, Conclusionem, quæ inferitur ex Majori & Minori revelata, habendam esse pro articulo fidei. Responde: Prius probandum esset ex puro Dei Verbo tuam conclusionem ex duabus præmissis revelatis in debita forma à te illatam esse; hoc autem in Scriptura non ostendes.

XVII. Secundò, Quæro abs te, Amice, an ignores hoc ipsum inter optimos Theologos incertissimum esse, An conclusio quatenus deducitur ex duabus præmissis revelatis pro articulo fidei haberi debeat. Negant disertè Valencia, Lorca, Molina, Turrianus, Comptonus & alii complures in Philosophia & Theologia versatissimi. Quia inquit, sola revelatio & autoritas divina non movet ad assensum istius conclusionis: illi enim assentimur ex parte propter formam syllogisticam, sive formalem connexionem præmissarum cum conclusione, quæ tamen forma & connexio non est in Scripturis revelata. Hinc opinio probabilis est multorum Theologorum cum Cajetano, Suare, Vega, Cano, Comptono &c. Fidem non esse discursivam, sed immediatè, & simplici actu credi revelationem divinam & mysterium revelatum, v. g. revelatam esse in

Scripturis Verbi incarnationem, absque eo quod illud credatur propter discernum & formam syllogisticam; quia hæc fundatur tantum in hoc principio merè naturali: Quæcumque sunt eadem uni tertio sunt eadem inter se: atque ita fides nostra, ex vi hujus motivi, non esset certior quavis scientiâ naturali.

XVIII. Cum igitur hæc sit questio incerta, & inter Theologos disputata, & in Scripturis non contenta aut decisa, debet Adversarius exhibere Articulum de quo disputatur, non in consequentiâ à se formata, sed in claro & aperto Scripturæ sacre testimonio, de quo nemo possit dubitare. Tale autem Testimonium pro articulo fidei Catholicæ contrario nunquam proferre poterit.

Scio quidem Bellarminum, & plures alios contra hæreticos per consequentias procedere, & in dissolvendis eorum syllogismis singulas propositiones diffusè examinare. Sed quia illa via prolixior est, & iis qui scholas non multum triverunt nimis intricata, hanc ego aperio artem disputandi compendiosam, facilem, & iis quibus hæc scribo magis aliquando accommodatam. Et hos itesum monco, ne ullo modo permittant Adversarium extra hanc formam divagari, cum Sectarius qui extra Scripturas nihil se credere profiteretur, illam disputandi formam admittere teneatur, vel primum illud fidei suæ principium abjurare. Hanc verò respondendi viam si Catholicus firmiter teneat, nec patiat se ad alia perarga abduci, facile Adversario, responstone inexpectatâ perculso, os occludet, & paucis verbis apertam de eo victoriam reportabit.

CAPUT X.

Quædam Dilemmata Sectario breviter proponenda.

XIX. Valdè usitatum est Hæreticis, quando cum Catholicis conversantur, variis de fide questionibus ex improvîso eos laceßere, quas ut refellere possint, methodum supra tradidimus. Hic juvat ex altera parte breves quædam Interrogationes per modum dilemmatis Catholico subministrare, quibus insultantem adversarium facile compefcet, & ex quovis responso constrictum teneat, cum que adigat, ut sine ambage affirmando, vel negando præcisè respondeat, hoc modo.

Dilemma I.

XX. Quæro, An tua Ecclesia v. g. Lutherana, sit antiqua, an nova? Si respondeat est antiqua. Quæro igitur, ubi fuit, aut quis antiquorum ejus unquam meminit per 1500. annos à Christo usque ad Lutherum? Si dicat esse novam; Infer, ergo non est Ecclesia Christi, quæ antiqua est, ante mille sexcentos annos ab eo constituta.

Dilemma II.

XXI. Quæro. Vera Christi Ecclesia est ne fallibilis, an infallibilis? Si respondeat, est infallibilis. Quomodo ergo falsa est Ecclesia Romana quæ ab initio fuit vera Christi Ecclesia, ut ipsi Sectarii admittunt. Si dicat, esse fallibilem. Quomodo ergo tibi constat tuam Ecclesiam Lutheranam non esse hodie falsam, si vera Ecclesia possit esse fallibilis, & à fide deficere.

Dilem-

Dilemma III.

XXI. Quæro, Vel homines possunt salvari in Ecclesia Romana, vel non possunt? Si non possunt, ergo totus mundus damnatus est à primis Ecclesie temporibus per 1500. annos usque ad Lutherum, quo tempore nulla alia nota fuit hominibus Ecclesia Christi nisi Romana. Si possunt in Romana salvari, cur Lutherus & ejus Sectarii eam deseruerunt?

Item, Religio Romana in Anglia ante Lutherum fuit vera, vel nunquam in Anglia fuit vera Christi Religio. Nam Anglia suscepit Christi fidem ab Ecclesia Romana sæculo 6. per Augustinum Anglorum Apostolum, vera autem Christi fides prius defecit in Ecclesia Romana sæculo quinto, secundum adversarios: ergo Anglia nunquam habuit veram Christi fidem, si vera est Sectariorum doctrina. En quanto dedecore Sectarii suam patriam improvido errore afficiant.

Dilemma IV.

XXII. Quæro, Ecclesia Lutherana, si fuit in mundo ante Lutherum, vel erat visibilis, vel invisibilis. Si asseras fuisse visibilem, dic quæso, quis eam vidit, quis de ea unquam scripsit, aut mentionem fecit. Si autem dicas fuisse invisibilem, idem eodem jure de sua Ecclesia dicent Turcæ, dicent Anabaptiste, dicent novi Tremblantes, sive Tremuli, an idèò illis credemus?

Dilemma V.

Quæro, Vestra Ecclesia si fuit in mundo ante Lutherum, vel fuit sancta, vel non sancta. Si fuit sancta, assigna aliquem ex sanctis Lutheranis, ejusque vitam, aut miracula in ulla historia sacra, aut profana à tempore Christi usque ad Lutherum. Si non fuit sancta, ergo non fuit Ecclesia Christi, quæ sancta esse debet, & semper ab initio tor habuit sanctos Apostolos, Martyres, Confessores.

Dilem. VI.

XXIII. Quæro, Scriptura sacra non est nata cum Lutherò, sed eam accepit ab Ecclesia Romana à centum circiter annis quando ab ea defecit. Quæro igitur hoc modo. Ecclesia Romana, à qua Lutherus accepit Scripturas sacras, vel fuit tunc temporis vera, vel falsa Ecclesia. Si dicas fuisse veram: damnandus est Lutherus & omnes ejus asseclæ, qui Ecclesiam veram deseruerunt. Si autem respondes fuisse falsam, quomodo ergo constat Lutherum & Lutheranos non habere falsam Scripturam, cum illam acceperit à falsa Ecclesia, quæ multò facilius potuit occultè Scripturam, quam publicè veram fidem paulatim corrumpere. Quomodo ergo potest Lutheranus gloriari se puro Dei Verbo credere & adherere.

Dilemma VII.

XXIV. Quæro, Religio Lutherana quæ talis consistit ex articulis purè negativis v. g. Non est Purgatorium; Nò est Papa; Non est Missa &c. Quæro igitur. An articuli illi continentur in Scriptura, an non? Si affirmas, ostende mihi locum ubi Scriptura dicat, non datur Purgatorium &c. Si negas posse in Scriptura assignari. Ergo Lutheranismus quæ talis constat ex articulis in Scriptura non contentis: ergo non nititur Verbo Dei.

R. P. Arsdel. Tom. I.

Si respondeas illos non esse Lutheranismi articulos essentielles, sed tantum accidentales. Quæro iterum, An illi articuli, quos vocas accidentales, contineantur in Scriptura, an non? Si contineantur in Scriptura, non minus essentialiter sunt articuli à Deo revelati, quam quivis alius in Scriptura contentus: Omnia enim quæ divina veritas in Scriptura proponit, æquè sunt Verbum Dei, & æqualiter participant infinitam Dei revelantis auctoritatem, ac proindè necessarium est æqualiter esse credenda. Si autem dicas, in Scriptura non reperiiri: ergo jam cogetis admittere articulos tuæ fidei esse extra fidem, hoc est extra Scripturam, in qua solà profiteris tuam fidem contineri. Ergo corruit tota fabrica Lutheranismi in illis fidei articulis quos sibi de novo fabricavit, & in quibus dissiidet ab Ecclesia Romana.

Dilem. VIII.

XXV. Quæro. Asseris Ecclesiam Romanam defecisse à vera fide circa annum Christi quingentesimum, hoc enim docent Sectarii. Quæro, an defecerit illa tota simul, an successivè per partes. Non tota simul. Quia hoc tantum esset, ac si omnes qui toto orbe sunt in Ecclesia Romana hodie decumberent Romani, & cras surgerent Lutherani. O figmentum! dic quæso, quænam historia rem tam prodigiosam commemorat?

XXVI. Neque dici potest quod Ecclesia Romana defecit successivè, hoc est, una pars ceperit negare aliquem articulum fidei, quem Ecclesia eatenus affirmavit. Nam omnes quæ id fecerunt à reliquo Ecclesie corpore tanquam hæretici semper separati fuerunt. Ergo non potuit ipsum Corpus Ecclesie Romanæ à vera fide successivè defecere. Exemplum sit in Berengario, quando circa annum Christi millesimum cepit negare in Eucharistia realem Christi præsentiam, statim reliqua Ecclesia se illi opposuit, illumque uti hæreticum damnavit, uti fusè tradit Historia Ecclesiastica, quæ omnia Ecclesie dissidia ac schismata semper accuratè commemorat. Ante Berengarium autem nullus omnino in ulla historia reperitur publicè in Eucharistia realem Christi præsentiam negasse. Ergo tota semper Ecclesia usque ad Berengarium illam affirmavit, adèòque manifestè ostenditur primitivam Ecclesiam realem Christi præsentiam credidisse, & ab ea fide nunquam successivè defecisse. Hujus dilemmatis evidentià convictus traditur in Gallia Comes Turrenius generalis armorum celeberrimus, & primaria olim Sectariorum columna, qui non ita pridem tor bellica trophæa publica Romanæ fidei professione coronavit.

Dilem. IX.

XXVII. Quæro. Donum Miraculorum vel est certum signum veræ Ecclesie, vel non est certum ejus signum. Si dicas non esse certum signum veræ Ecclesie; jam accusas Christum fraudis & imposturæ, qui Miracula pro signo certo & indubitato veræ Ecclesie proposuit *Matthæi 11.* Cæci vident, claudi ambulant &c. & *Marci 16.* Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur, in nomine meo dæmonia ejicient &c. & per hæc signa Judæos & Gentiles ad suam Ecclesiam adduxit.

E

Si

Arsdel
Kin

Theo-
logia
D. IV
28

Si autem admittas donum Miraculorum esse certum signum vere Ecclesie; jam clarum est Ecclesiam Romanam esse veram, in qua sola, etiam hoc ævo, miracula præfatis familia reperiuntur.

Dilem. X.

XXXVIII. Quæro, ex moderno Sectario; An agnoscat antiquos hæresiarchas, verbi gratia, Arium esse verè hæreticum & ritè condemnatum, an verò id neget. Si negat Arium verè esse hæreticum, jam condemnat primævam Ecclesiam quæ Arium ut hæreticum proscripsit. Si verò agnoscat Arium verè esse hæreticum, idem de Luthero, & moderno quovis Sectario, admittere debet. Uterque enim eodem modo ab universa Ecclesia Romana damnatus & separatus fuit; & ideo toto orbe pro hæreticis habiti. Nam sicut hoc tempore dicit Lutherus Ecclesiam Romanam errare, ita in primis sæculis idem asseruit Arius, & tamen apud omnes est hæreticus. Sicut Lutherus citat pro se Scripturas, ita multo magis urgentes pro suo errore citavit Arius, ut probaret Filium in divinis esse Patre minorem: Pater major me est. *Joan. 14.* Et ubi Scripturæ dicunt Patrem & Filium unum esse, Arius explicat de metaphorica & morali unitate voluntatis. Denique quidquid pro se prætendit Lutherus eodem jure pro se dicit, aut olim dixit Arius. Ergo necesse est (Lutherane &c.) ut vel Arium hæreticum esse neges, vel te hæreticum admittas.

CONTROVERSIE
RECENTIORES
DE AUTHORITATE
PONTIFICIS ET CONCILIORUM.

Quoniam Authoritas Ecclesie docentis, quam supra stabilivimus, exire solet in actum per definitiones Pontificum, aut Conciliorum, necessarium est difficultates modernas que de his moveri solent latius explanare, ut curatores animarum in quavis particulari questione sanam Ecclesie doctrinam discernere, ac tueri valeant.

QUÆSTIO I.

An authoritas Concilii generalis sit supra authoritatem Pontificis?

Affirmativam partem sustinuerunt aliqui Doctores Catholici, qui licet contra hæreticos agnoscant, Pontificem esse supremum in terris Caput universæ Ecclesie, id tamen intelligunt de Ecclesia ut est singillatim ac sparsim sumpta, non verò ut collecta, & in unum Corpus legitime congregata. Ita docuit Gerson lib. de potestate Papæ; Almainus de author. Ecclesie, Tostatus defensorii *part. 2. cap. 72.* & aliqui ex Sorbonicis, contra quos.

Dicendum est, Pontifici competere authoritatem Concilio generali majorem. Est hæc communis Theologorum doctrina, quam plures dicunt fidei proximam, & oppositam sententiam erroneam appellant, ac fuscè eam oppugnant, cum Bellarmino de Concil. *lib. 2. cap. 15.* Cajetano, aliisque.

III. clarius hoc breviusque probetur, assumo id primò, quòd adversarii ultro concedunt. Pontifex Romanus est Caput, ac Pastor universalis singularum Ecclesiarum ut sunt sparsæ ac sejunctæ; Ergo est etiam Caput ac Pastor omnium Ecclesiarum ut sunt in unum conjunctæ ac congregatæ in Concilio generali. Patet consequentia, quia per collectionem in unum gregem, sive in Corpus Concilii, Ecclesie particulares non desinunt esse oves Christi, quas diserte ac sine exceptione Christus ipse suo in terris Vicario subiecit, dum dixit Petro: *Pasce oves meas: Confirma fratres tuos.* Non enim desinunt esse oves, aut degenerant à natura suarum per mutuum conjunctionem inter se, & cum suo Capite in Concilio generali.

Ex quo ulterius patet, Concilio nullam immediate à Christo collatam esse authoritatem, sed illam quam habet potestatem à Pontifice derivare, cum Christus nulli præter Petrum reperitur gubernandæ Ecclesie authoritatem concessisse.

II. Probatum secundò hæc doctrina, ex ipsa Conciliorum Generalium solemnibus ac legitima declaratione, quæ summi Pastoris authoritatem Concilio majorem agnoscunt. Atque imprimis Concilium Florentinum, ex Patribus tam Græcis, quam Latinis conflatum, summo consensu sic decernit P. II. Collat. 22. *Definimus Sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem successorem esse B. Petri Verticis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, ET TOTIVS ECCLESIE CAPUT, & omnium Christianorum Patrem, ac DOCTOREM existere, & in universum orbem tenere primatum, & in B. Petro pascenti, regendi & gubernandi universalem Ecclesiam à Domino nostro Jesu Christo plenam potestatem traditam esse.* En Decretum legitimi Concilii, & à Pontifice confirmati, declarat Christi Vicarium totius Ecclesie Caput: & in universum orbem tenere Primatum: Pars autem orbis est Ecclesia in Concilio congregata: non poterit ergo Pontificis authoritati se subducere, nisi forte ultra universum orbem ad spatia ignota se recipiat.

Accedit altera definitio generalis Concilii Lateranensis ultimi, sub Leone X. sess. II. ubi postquam declaratum est decreta Concilii Basileensis contra Pontificis authoritatem nullius esse roboris, ita subjungitur: *Solum Romanum Pontificem pro tempore existentem tanquam AUTHORITY TEM SUPRA OMNIA CONCILIA HABENTEM, Conciliorum indicendorum, transferendorum, ac dissolvendorum plenam jus ac potestatem habere, nedum ex sacra Scriptura testimonio, dictis Sanctorum Patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum etiam Prædecessorum nostrorum, sacrorumque Canonum decretis, sed propria etiam eorundem Conciliorum confessione manifestè constat.* Facit horum Conciliorum in propria causa tam luculenta confessio, ut supervacaneum putem prolixiora eam in remargumenta coarctare, quibus facile est tractatus integros implere.

III. Opponunt aliqui primò, Decreta Concilii Constantiensis *Sess. 4.* & Conc. Basileensis *Sess. 2.* quæ videntur Concilio generali asserere authoritatem Pontificis majorem.

Respondeo, Concilia ista quoad hoc confirmata non fuisse, ideoque in hoc nullum robur obtinere, ut constat ex Bulla Leonis X. in Concilio generali Lateranensi, in qua declaratur, utrumque Concilium